

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: Papp György.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda.

Hirdetések díjszabály szerint.

A budapesti magyar tudomány egyetem ifjúsága a következő felhívást teszi közzé:

Magyarország Polgárai!

Nagy tünnepre készül Magyarország, nemzeti fennállása ezredéves évfordulójának megünneplésére. Lázasan folyik a készülődés erre az ünnepre mindenfelé; mindenki legjobb tehetségét, legkitartóbb szorgalmát szenteli annak a munkának, mely a millenium jelszava alatt folyik országszerte. — Óhajtjuk, akarjuk, hogy ez a nemzeti ünnep méltó legyen egy ezredéves multhoz s hogy méltónak lássa akkor a világ ezt a nemzetet új ezredéves jövőhöz.

Az első között indította meg a mozgalmat az ország ifjúsága is a milleniumi ünnep érdekében. Egy szívvel és egy lélekkel fogtunk a munkához, egygýtett mindnyájunkat a cél, melyet magunk elé tűztünk. A főváros főiskolai ifjúsága állt élére a mozgalomnak, s megállapította a programot, melybe fölvtették többek között egy nemzetközi diákkongresszus tartását, az országos kiállításban való részvételt, mensa academica felállítását és egy diákonthon létesítését is. Lelkesen fogtunk hozzá a munkához, a program megvalósításának munkájához; egyesületeink, melyeket nem egyszer választ el egymástól a mindennapi életben érdekeik eltérése, egyesítették mindannyian legjobb erőiket a cél érdekében.

És mikor egybegyűltünk mindannyian a zászló alatt, melyre a munka volt jelszónak fölírva, mikor igaz buzgalommal indulásra készen álltunk a célhoz vezető út előtt, elfogott bennünket a kétség, megingott hitünk a munka sikerében. Nem a győzelem reménye kísért bennünket a küzdelemben, de a félelem a balsikertől.

Hogyan, hát a magyar ifjúság elvesztette volna önbizalmát? Nem bizik önmagában, mikor a legnemesebb ügyért akar sikra szállni?

Nem. Egy ezeréves multu nemzet ifjúsága, a második évezred legelső generációja nem tagadhatja meg önbecsét. Nem az önbizalom hiánya csüggeszt. Más okának kell lennie annak.

Más is az oka.

Most, mikor egy nagy cél egyesít mindnyájunkat,

az ország egész ifjúságát, most van alkalmunk érezni igazán, hogy mindannyian összeálva is milyen szegények vagyunk. — Érezzük, hogy csaknem eredmény nélkül való lesz mindannyiunk együttesen munkája, mert a cél eléréséhez nincs anyagi módunk. Egyesületeink, melyekre támaszkodhatnánk, szegények, évről-évre tengődnek csak. Nem támogatja azokat senki, csaknem teljesen magukra vannak hagyatva. Ha a jövő reményének az ifjúságot méltán nevezik, úgy elmondhatjuk, hogy a jelen intézői, a jelen társadalma nem igen, nem eléggé törődik a jövővel.

Talán sehol a művelt világon nincs az ifjúság úgy magára hagyva, mint Magyarországon. Külföldön, a nyugoti államokban az egész társadalom által támogatott virágzó egyesületekben találhatja meg az egyetemre fölkerülő ifjú kellemes otthonát, alkalma van társaival együtt olesón és jól étkezni, ha földhöz ragadt szegény is, tisztességes existenciát biztosít számára az alapítványokból fentartott segélyző egyesületek támogatása, módjában áll az iskolán kívül is szellemileg és testileg képezni magát. Hogy csak egy példát bozzunk fel, csaknem valamennyi német Burschenschaftnak a saját házában van kényelmesen berendezett helyisége, torna- és vívóterme, még gyakran étkező helyisége is.

Nálunk ellenben, ha fölkerül az egyetemre a középiskolákat elvégzett ifjú, nem találhat oly helyet, hol társaival együtt valóban otthon érezhetné magát. Egyetemi egyesületeink, ifjúsági olvasó- és önképzőköröknek valamennyien oly szegényesek, oly primitívek, úgy helyiségeiket, mint berendezésüket tekintve, hogy valóban nem lehet csodálkoznunk azon, ha azokban senki sem érzi igazán jól magát. A ki nem szokta meg az ilyen szegényes helyeken való tartózkodást és szerencsés vagyoni helyzete nagyobb kényelemhez szoktatta, az egyenesen a kávéházakra, a korezmákra van utalva, ha pályatársainak társaságában kíván szórakozni.

Ha meg még hozzá teljesen vagyonatlan is az az ifjú, úgy hogy egyetemi évei alatt önmaga kénytelen megélhetéséről gondoskodni, akkor helyzete valóban kétségbeesítő. Az állami, hitfelekezeti, családi ösztöndíjak csak igen csekély töredéknek biztosítják a megélhetést. Az a szegény egyetemi hallgató, ki összeköttetések, protekció hiányában, vagy egyéb más okból nem tud

ilyen ösztöndíjhoz jutni, az talán a jelen körülmények között a leghelyesebben cselekszik, ha nem is lép egyetemi pályára. Mert bármily kiváló tehetséggel legyen is megáldva, tanulmányában szükségképen mögötte marad más, talán sokkal kevésbé tehetséges és szorgalmas, de vagyonsabb pályatársainak. Hogy érthessen el még csak elégséges eredményt is tanulmányában az, a ki hat-nyolcz órai napi munkával szerzi meg magának mindennapi kenyerét?

Külföldön az egyetemi segélyegyletek, mensa academiciák e tekintetben valóban jótékony missiót teljesítenek. Mójukban van a szegényeket teljesen megfelelő segélyben részesíteni, esetleg ingyenes ellátásukról gondoskodni.

A mi egyetemeink kebelében is léteznek ilyen segélyző egyesületek, el is követnek mindent a szegénysorsuk érdekében, a mi csak tőlük telik.

Csak hogy tőlük kevés telik, mert maguk is szegények. Harminczra megy legfeljebb hónaponta azok száma, kiket egy-egy egyetemi segélyegylet segélyben részesíthet s ezek sem kapnak többet, mint átlag havi 5—7 forintot. Már pedig 7 forint — tegyük fel a legjobb esetet — nem oly összeg, melyből valaki a fővárosban csak valamirevaló existenciát biztosíthatna magának.

És még ha minden hónapban számíthatna az illető erre a segélyre! De foglalja el azt a teljesen szegény ifjut egyik félévben jobban az az ügyvédi iroda, melyben néhány forint keresete fejében legalább is 6 órát tölt naponta, vagy vegye idejét jobban igénybe a nevelősködés, a diurnistáskodás vagy egyéb eféle nyomoruságos keresetforrás, avagy pedig egy-két hónapra döntse ágyba a betegség és mulasztása el ennek folytán csak egy izben is a félévi colloquiumokat: már egy egész félévben át elesik ettől a segélyezéstől is, mert hisz az egyesületek a száz és száz folyamodó közül csak a legszorgalmasabbaknak adhatnak segélyt. Azokról, kik tanulmányaik érdekében egész napjukat az egyetemen kénytelenek tölteni s kereset után nem nézhetnek, nem is szólunk.

Hány tehetséges és valóban nemes ambícióju ifjú kénytelen az anyagi gondok miatt ott hagyni az egyetemet, hány züllik el egészen és sobasem viszi többre

megválasztásom elé a kerületbe nagy akadályt nem gördítenek csak azért, hogy a megye székhelye meg legyen kímélve attól, miként ellenzéki képviselő választassék.

Lobogóim minden irányból valóságos győzelmemet hirdették, buzgó korteseim karján kormánypárti férjeiknek a választókat részemre hódították meg, nem volt oly vasfejtű választó kinek feje bubja egy negyed órai capacitálás után meg ne lágyult volna, szóval két heti küzdelmes élet után én lettem a kerület legnépszerűbb és legnagyobb emberévé.

Emlékszem úgy déli 12 óra lehetett, midőn a választási elnök meghívására a választó terembe megjelentem a végből, hogy a megválasztásomról szóló jegyzőkönyvet az elnöktől átvegyem, és választóimnak megköszönjem a bennem helyezett bizalmat, egyuttal megígérjem azt, hogy érdekükbe mindent a mi jó és helyes elfogok követni csak azért, mert óhajtom hogy az általam képviselt kerület jólétnek örvendjen.

És e választásom nekem csak 25.000 frtba került vagyis éppen annyiba a mennyit én atyám halála után örökölttem.

Egy nap vége volt vagyonomnak, és most mégis igazat adtam a német közmondásnak, hogy „Geld regiert die Welt.“

Igy lettem én képviselővé, semmivel egy csomó bolondság révén. —

K.

TÁRCZA

Nem jó bolondozni.

Bármely női társaságban megfordultam mint olyan ki a nők mulattatása körül szerzett érdemeim elismerésül az első osztálya arany éremmel lettem kitüntetve feladatomban mindig pontosan feleltem meg, úgy annyira hogy sokszor az idő rövidsége a legkellemetlenebb hangulatot keltette, mely akkor kénytelen voltam a tárgyalást megszakítani.

Pedig elmondhatom éjjel után 1—2 órakkor osztott el a társaság. —

Egy ily alkalommal egyik női ismerősöm lelkesülten szoritotta meg kezemet és felhívott arra, hogy vállaltjak képviselőiséget, megígérve, hogy minden tekintetben ő és barátai azon lesznek, hogy megválasztásom bizonyos legyen, mi több a kortes szerepet ők fogják magukra vállalni.

Nagyot dobbant szívem, régi óhajomásom teljesült, végre valahára én is élvezhetem a honatyai tisztességet, megjelenhetek a világ színpadján — mi több az ország némi ügyeinek elintézésében befolyással leszek, föl fogok használni minden alkalmat arra, hogy európai hirre tegyek szert — sőt többet az európai hírneves politikusok között fogok helyet foglalni, — feladatom meg lesz könnyítve, mert oly kortesek működnek közre, kik rendszerint a világot kormányozzák.

Valóban magam sem akartam elhinni a németek

azon közmondását: „Geld regiert die Welt“, ek özmondás különben is kissé sántikál, s már abba is, hogy ezt felfedeztem előbb állónak képzelem magam minden német tudosnál — a mennyiben a pénz csak azon esetre bír azon jó tulajdonnal, ha az első kormányzók vagyis a nők kezébe van. —

Tudom azt, hogy a nő a háztartásban nagy hatalmasság, kezébe van egészségünk, hirnevünk. — Egy kis rossz keverés, rántás, bitűs étel, mely a nő hibájából vált azzá egészségünket kockáztatja, de arról is meg vagyok győződve, hogy a nyelvészeti mestere a midőn a szónoklatot tanítani kezdette, elfeledte a nők reá beszélő tehetségét tanulmányozni, és a szónoklat a hiánnyal fog folyton sántikálva haladni, mindaddig míg valamely tudós reá nem fogja adni fejét arra, hogy a nők ebbeli tulajdonát tanulmányozza.

Vérmes reményekkel tehát és ily előkészületek mellett léptem fel képviselő jelöltnek X. városában s megvalloim korteseim kitünőleg teljesítették kötelességüket.

De mert X-ben a kormány képviseltjével szemben győzelmem nem volt bizonyos, megpróbálkoztam a megye egyik kerületébe is, reá uszítva a kortesek egy részét a kerületben lévő jó barátok, barátok békés hajlékára. — Megjegyzem, hogy ellenzéki még pedig 48-as programmal léptem fel. —

A folyton biztató hírek egy kissé elbizakodottá tettek. Bekövetkezett a választás nagy napja, első sorban a megye kerületébe már kora reggel minden fölgyülekeztek a választók, mert a volt elhatározva a megyét igazgató kormánypárti férfiak részéről, hogy

falusi nevelősegnél, vagy diurnistaságnál és hányat riaszt vissza teljesen a tudományos pályától a szegénység! A tehetség nem jár igen gyakran együtt a vagyonossággal és minálunk a legtöbbször elvész az a tehetség, melyhez a sors vagyont nem adott.

Mensa academiája, diákasztala sincs egyik egyetemenknek sem. Nincs megadva sem szegénynek, sem vagyonosabbnak az az alkalom, hogy együttesen, mághoz hasonló társaságában élkezhessék, a szegény ingyen, a vagyonosabb olesón és jól. Pedig akkor nem volna kénytelen a szegény egyetemi hallgató zugkocsmákban, esetleg hozzá nem való aljas társaságban étkezni és minden istenáldott napon érezni a nyomornak erkölcsileg is nyomasztó súlyát. Mily szép volna, ha minden nap együttes és egyforma jó ellátásban részesülne minden egyetemi hallgató, ki egyáltalán otthon kívül kénytelen étkezni, gazdag és szegény egyaránt. A gazdag megfizetné valamivel drágábban mindennapi ételmét, de még mindig olesóbban, mint azt a vendéglőkben kapja ugyanazt az ételmet. Hiszily módon minden gazdagabb részéről az ételért járó havidíj egy alapítvány, melylyel, anélkül, hogy észrevénné emberbaráti jótékonytágot gyakorol. És e mellett kellemes szórakozás volna a mensa academiában résztvevőkre nézve az étkezés ideje, kedves, baráti társaságban volnának együtt minden nap s fejlődnek véle a közszellem, a kölcsönös megbeszélés, az együvé tartozás, az egyenlőség erzei is.

De hát ifjúsági egyesületeinknek nem áll módjukban mensa academiát állítani fel, más meg nem igen törődik véle.

Egyszóval: nagyon szegények vagyunk; minden egyesületünk nagyon szegény. Érezzük ezt mindannyian, a kik magyar ifjaknak valljuk magunkat, hosszú évek óta mutogatjuk ezeket a fájó sebeket és a társadalom, a művelt magyar társadalom mind ezideig nem vette észre, nem akarta észrevenni azokat. Pedig, de sokszor tesszik szövé felsőbb oktatásunk jó vagy rossz állapotát; és az egyetem körén kívül állók közül mégis arra eddig senkisé gondolt komolyan, hogy az tenné a legjobb szolgálatot a magyar felsőbb oktatás ügyének, a ki ezeket a sebeket segitené begyógyítani. Azok között, kik bár nincsenek az egyetemmel vagy általán a felsőbb oktatással közvetlen összeköttetésben, de önérettel mondják magukat a magyar nemzeti művelődés öreinek, eddig nem akadt senki, a ki teljes erővel felemelte volna szavát az ifjúsági egyesületek érdekében, rámutatva arra, hogy ez az ügy épen olyan integráns részét teszi a felsőbb oktatásnak, mint — tesszük fel — a szellemi kiképzés.

Örömmel ismerjük be mindannyian, kik a budapesti tudomány-egyetem hallgatói vagyunk, hogy szellemi kiképeztetésünkről itt, az egyetemen, fényesen van gondoskodva; örömmel tapasztaljuk, hogy a valódi tudást a tudományok bármely ágában is megszerezhet az, a ki tanulni és dolgozni akar és anyagi viszonyai ebben nem gátolják. Hálásak vagyunk ezért tanáraink iránt, hálásak azok iránt is, kik a szellemi kiképzés ügyét szóval vagy írással, anyagilag vagy erkölcsileg támogatták, vagy támogatni fogják. De viszont szomorúan kell konstatálnunk azt, hogy egyetemünknek nincs oly intézménye, ha az ifjúsági egyesületektől eltekintünk a mely az ifjúság jellemének fejlesztését vallaná céljának. Pedig bizony a családjaért, nemzetéért vagy az emberiségért dolgozó, küzdő férfiban ép oly fontos tulajdonság a jellem tisztasága és ereje, mint a tudás.

Nem hivatkozunk mi itt, követendő példaként, a dűsgazdag angol kollégiumokra, csupán arra kívánunk rámutatni, hogy nálunk egyedül a szegénységgel küzdő ifjúsági egyesületek állnak a jellemfejlesztésnek szolgálatában. Itt, az ifjúsági egyesületekben lüktet az az ugynevezett ifjúsági közélet, mely a maga idealismusával minden egyéb szűkebb vagy tágabb körű társadalmi életnél jobban iskolája lehet a jellemnek.

Ezért kérünk mi anyagi és erkölcsi támogatást az ifjúsági egyesületek részére.

A művelt magyar társadalomhoz fordulunk támogatásért. A jövő érdekében a jövő reménye kéri a jelen társadalmát: ne tagadja meg tőle ezt a támogatást. Ifjúságáról ítéli meg a nemzetet: ezredéves állami létünk ünnepén legyen kedvező ez az ítélet, a művelt világ ítélete.

Támogassa a társadalom anyagilag és erkölcsileg egyetemi egyesületeinket, adja meg azoknak az anyagi módot valódi diákokthoz létesítésére, a mensa academiá föllállítására, a szegények segélyezésére, adja meg erkölcsi támogatását az egyesületi szellem fejlesztésére, a szellemi és testi önképzésre és akkor a magyar ifjúság mindenkor és mindenben nemcsak méltó lesz, de méltónak is fog látszani ahhoz a nemzethez, mely állami létének ezredéves évfordulóját készül ünnepelni.

Legyen az egyetemi egyesületek segélyezése, alap-

tókéik gyarapítása egy általánosan, országosan elismert mindenki előtt friss, emlékezetben levő jótékony cél, melynek javára adakozzék épenúgy minden emberbarát mint a hogy egyéb jótékony célokra adakozni szokott, melynek javára rendeznek mulatságokat, tánczvigalmakat hangversenyeket, melyet ne feledjen ki végrendeletéből a gazdag örökhagyó, ki vagyonából nemes célokra is kíván áldozni. Menjen át a köztudatba az, hogy igazán nemes és messzekiható ótékonyságot cselekszünk akkor, ha az ifjúsági egyesületek és egyéb intézmények létének biztosításához és gyarapításához bármily kevéssel is hozzájárulunk.

Bizunk benne, hogy Magyarország lelkes polgársága meg fogja hallgatni kérés szavunkat s nem fog vonakodni az áldozatoktól azért az ügyért, mely nemcsak az ifjúság ügye, de az egész nemzeté. Számítunk rá, hogy a magyar sajtó, melynek az ifjúság eddig is már oly sokat köszönhet, most is támogatni fog célunk elérésében.

Es akkor nem a balsikertől való félelem fog kisérni bennünket nemesszerű munkánkban, de a biztos győzelem, a siker tudata.

Kelt az 1892/3-iki tanév végén, a budapesti kir. magyar tudomány-egyetem ifjúságának nevében.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1893. szept. 14.

— **Színház.** A hét folyamán színre kerültek Magdolna (Irta Rákosi Jenő), Ideges nők (Irta Bisson ford. Paulai), Arvanyhaj (Irta Rátkai), Probanázasság (Irta Gerő Károly), Czigány (Irta Szigligeti), és Bolondok háza (Irta Jakobi V. és Lauf K. ford. Fáy J. B.), és A feneanyos (Irta Bisson). Általában elmondhatjuk, hogy színészeink jól betanult szerepüket kiváló gyakorlati játsszák el, ez alkalommal is ki kell emelnünk Német D. és Ujvári T. kik a Czigány című darabban kiválóan állottak meg helyüket. — Lapunk szűk tere miatt ez alkalommal keveset referálhatunk. — Elmondhatjuk azonban azt hogy, színészeink több pártolásra lennének érdemesek. —

— **Lajos napja.** Augusztus 25-én minden évben ünnepet ül a magyar ember. Ünneplő névnapját a szabadság hőseinek, mátyrjának, a külföldön élő, de szívükben lakó Kossuth Lajosnak Esterházy gróf, ki Kossuthnak tavalyi nevenapján egy saját gyárából való finom cognacot tartalmazó ládikát küldött, szíves-ségből átengedte hazánkba nagy köszönő levelét lapunk szerkesztőségének közlés végett. A levél, mely megható reszketéssel irt köszönő sorokból áll következőképen hangzik:

Méltóságos Gróf Esterházy Géza urnak

Budapesten.

Tisztelt Gróf ur!

Becses küldeménye megjött; gyártmányát kitűnően jónak találom s nem lehetne eléggé buzdítanom Önt, hogy folytassa kitartóan haladni a Cognac ipar meghonosítása terén.

Iparszerűleg feldolgozni a föld termékét, oly feladat, mely felé minden polgárosodott társadalom törekszik, ezen törekvés azonban kétszeres érdem olyanoknak, kik mint ön tisztelt Gróf ur, a társadalom magas köreiben születve legyőzik azon előítéleteket, melyek mindenütt, de kivált nálunk gátat emelnek a születés és az ipar igényei közt, — midőn tehát egy magyar főnemes ipart alapítva szolgálatot tesz honának és példával jár elöl, melyet nem lehetne eléggé nagyra bebecsülni.

Nálam, e nagybecsülést fokozza elismerésem azon gyengéd gondolata iránt, hogy nekem a legelső töltésű palackot megküldé. A legelső töltésű palackból az első poharat az ön egészségére írtém, azon óhajjal, hogy a hazafias magyar Gróf, angyalföldi cognagyára gyarapodjon és szolgáljon például annak, hogy a hasznos tevékenység a társadalom minden fokozatát díszíti.

Fogadja gróf ur őszinte nagybecsülésem kifejezését,

Kossuth Lajos m. p.

— **Mária Antoinette egy levélkéjét** fe-dezték fel egy javítani adott asztalra rejtve. E kis író-asztalon született meg tulajdonosának, Hell Károly egykori frankfurti francia konzulnak nagyanyja toliából az eléggé elterjedt „Mémoires du XVIII-ième siècle.” Ennek szerzője, Oberkirch bárónő, udvarhölgy volt a württembergi hercegnőnél, kihez a tartalmilag jelentéktelen levélkét a boldogtalan királynő intézte. XVI. Lajos nyomtatott végrendeletének egy példánya volt a levél mellé rejtve, kegyeletos emlékül.

— **A budapesti állami ipariskolába** (VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) levél útján lehet jelentkezni beiratkozás végett. Beküldendők: 1., a négy középiskolai osztályról szóló iskolai bizonyítványok, — 2., az iparhatóság által hitelesített gyakorlati bizonyítvány, — 3., a megyei, városi körorvos által kiállított

orvosi bizonyítvány. Az igazgatóság minden megkeresésre részletes felvilágosítással szolgál.

— **Megboesájtott hűtlenség.** A fiatal ügyvéd, a ki csak néhány hónapja nős, egy házban kívül töltött éjszaka után reggel haza érkezik, esatakosan, lueskosan, sárosan és tenyerébe temetve arcát a falnak dőlve megáll az ajtó mellett. Az ilyenhez nem szokott fiatal menyecske rémülten összecsapja kezét: — Mi lelt téged ember? Nehezen mozgó nyelvvél dadogja az: — Ah, az az ... Eszter ... oh az az ... Eszter ... Oh az a drága jó Eszter ... — Micsoda Eszter? — vágott hirtelen haraggal dadogó férje szavába a megsértett asszony. — Tehát Esztered van neked? Hát a gyűrűd, hát az órád hol van? — Ne búsulj asszony. Ott, ott vannak, a hol azt a jó Eszter ... — Hol van az az Eszter? Kérdezte izgatottan és könnyes szemekkel a fiatal asszony. — Ott van Dani bácsinál — nyögte ki végre a támogatásra szoruló férj — a hol azt a drága jó Ester ... há z y e o g n a c o t i t t u k . — Vagy úgy! s azzal örömmel karoltta át támolygó férjét az asszonyka — Jer és aludd ki magad drága ferjeckém, mert ezt az Esztert megboesátom. És a családi béke ismét helyre állt.

— **Utazás a föld központja felé.** Björn-tjerna hírneves norvég tudós oly biztos adatok birtokába jutott, melyek Verne Gyula „Utazás a föld középebe” című regényét valószínűvé teszik, ha nem is végig, de legalább az izlandi Hekla nevű vulkán kráterébe való leszállást. Björn-tjerna a helyszínen tanulmányokat tett és arra a meglepő eredményre jutott, hogy legalább kétezer méternyire le lehet szállni a föld belsejébe, számításainál egy pisztoly dőrenésének visszhangját vette alapul.

Grossemann nevű szolgáját is rábirta már, hogy ez útjára kísérelje el őt, mely összesen öt napot fog igénybe venni. Hegymászó botokkal, kötél hágesóval, villamos lámpákkal és a szükséges tudományos eszközökkel indulnak utra a vulkán belsejébe. Ételmi szerül az öt napra nem visznek egyebet mint kétszer sültet és valódi Esterházy cognacot mint oly szert, mely egyaránt táplál és oltja a szomjúságot. A kráter nyílásánál egy negyezer méter hosszú erős zsineg lesz egy könnyen mozgó hengeren felcsavarva, melynek egyik végét magukkal viszik a mélybe s mely a merész utasokat vissza vezéreli a tűzbányó hegy sötét kráteréből a föld felszínére.

— **Magyarország városai.** Minden modern nemzeti politika arra törekszik, hogy az ország kultúrájának, iparának, kereskedelmének ne csak egy központja legyen, hanem a főváros mellett az ország nagyobb városai, teremtsenek centrumot, a melyben élet pezsejen, a mely irányt szabjon egész környékének. Magyarország városai díszes, buzgalommal versenyeznek, hogy társadalmi vagy politikai uton egy arányban fejlődjenek a várossal, hogy a megyék fővárosai a szó legigazabb értelmében fővárosok legyenek, a melyek magukba gyűjtik az erőt, a képességet, a talentumot, a megye erkölcsi és anyagi főkét. Különösen fontos ez a jelenség most, a mikor a magyar nemzet a bonfoglalás ezredik évfordulóját, milléniumot készül megünnepelni. A városok mutatják majd az ország igazi képét, fejlődésük lesz a mi energiánk fényes bizonyítéka. De vajjon ki ellenőrizheti a városok polgárainak lázas, de zajtalan munkáját, hogyan ismerheti meg Budapest az ország szíve a keletkező apró fővárosok képét, mi ismerteti meg a városokat egymással, hogy jótékony eleven áramlat lüktessen mindenütt, ahol munkás kezek dolgoznak a jövő demokratikus Magyarország megteremtésén? A Pesti Napló vállalkozott arra a nehéz, de szép feladatra, hogy az ország városait a magyar közönségnek bemutassa. Időközönként egy-egy magyar város kimerítő monografiáját közli, nem annyira a város történetét írva le, mint inkább jelenlegi képét, eleven, szemléltető formában, hogy a monografia egyszersmind kellemes olvasmány is legyen. Bemutatja a városok kulturális intézményeit, egyesületeit, hatóságait, iparát, kereskedelmeit, irodalmát embe-reit, és társadalmát, egyszóval értékét és szerepét az ország életében. De kiterjednek a Pesti Napló monografiái azokra a kíváncsalmakra is, amelyeket egy-egy város polgársága érez s felhívja a városok érdekeinek megvédésére, jogos követelményeik kielégítésére, párt fogásukra és támogatásukra a kormány figyelmét. A közönség nagy szimpátiával kíséri a Pesti Napló vállalatát s figyelmével, érdeklődésével munkájában elő is segíti. Talán még soha egy magyar újságot se támogatt a közönség olyan feltűnő módon, mint a Pesti Naplót, amióta formát cserélve, tartalmával és szellemével a magyar sajtót dominálva. Ezt az érdeklődést és támogatást megérdemelni lesz ezután is törekvése a Pesti Napló-nak. Felhívjuk olvasóinkat lapunk mai számában köz-zétett hirdetésére.

Nyíltér*)

Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 fnt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Min-ták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kr és levelezőlapokra 5kr bélyeg ragasztandó.

* E rovatban megjelenő közleményekért sem mi fel-lőséget nem vállal el a — Szerk.

Hirdetések.

Sargfélé hatóságilag vizsgáltatott

KALODONT

A
(fogak szépsége)
elismert nélkülözhetlen

fogtisztító-
szer

Aromatikus felfrissítő
és nagyon alkalmas
utazásokon.

Bel- és külföldön nagy
sikerrel bevezetve.

Alkalmas bepakolása,
olesósága és tisztasága
folytán, udvarok,
nemesség és egyszerű
polgári házakban ta-
lálható.

Ara 35 kr.

77. 11—11.

Óvakodjanak

a miénkhez basonló el-
esomagolt értéktelen
utánzásoktól.

A legjobb óvszer fer-
tőtető betegségek
ellen.

Elismert levelek
alegfelsőbb kö-
rökből.

Minden gyógyszerárak
és illatszerek árusoknál
kapható.

Ara 35 kr.

KALODONT

Legjobb óvszer a kolera és egyéb fertőző beteg-
ségek ellen!

A nm. m. kir. belügyminiszterium 2476/93. számú körrendeletével ajánlv

TÖKELETES FERTŐTELENÍTÉS.

Teljesen szagtalan! Önműködő tözeg-
szóró kiozettek! Belföldi és külföldi szabadalmak!
Szobai árnyékszék mindenféle tetszetős alakban.
Árnyékszék berendezések, kórházak, laktanyák
iskolák, szállodák, iparvállalatok, stb. részére.

MAGYAR TÖZEG- ÉS MŰTRÁGYA-IPAR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Igazgatóság: Budapest, Zrínyi-utca 3.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözegalom!
Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.
KÜLÖNLEGESÉG: emberi és városi hulladékok
ipari és gazdasági értékesítése. Város tisztítási- és
elfuvarozási vállalatok szervezése. Műtrágya-gyártás.
Képes árjegyzékkel, részletes tervekkel és költsé-
gvetésekkel szívesen szolgál az igazgatóság.
97. 2—3.

Das RUSZ'sche Haus

Báthory utca 203.

ist aus freier Hand
zu verkaufen.

Näheres bei
Friedrich Löw

111 1—3

Klausenburg, Szentegyház utca 3.

HIRDETÉSEK

jutányos árban

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Sz. 1985—1893 tkvi.

109 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Florea Gligor és neje gaurényi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 57 fnt 47 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében gaurényi 23 szíjtkvben A + 1—13 15—23 rsz. 50 5152 113 133 183 212 239 240 249 264 289 312 315 317 321 441 442 443 448 462 463 469 470 593 595 642 645 652 749 hrsz. ingatlanokra összesen 1050 fnt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1893 évi október hó 4-ik napjának d. e. 9 órákor Gaurényi község házában megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 10% át készpénzben, vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX t. cz. 170 § értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól. Gyulafehérvárt, 1893 évi május hó 30-án.
A kivonat hitelességét igazolja. Imreh József kiadó

Sz. 1926—893 tkvi

107 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a királyi kincstár végrehajtónak Dudulea György és társa gyulafehérvári lakosok végrehajtást szenvedők elleni 30 fnt 40 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári 954 szíjtkvben A + 1 rsz. 2007 es 2108 hrsz. ingatlanra 409 fnt. becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893 évi október hó 6-ik napján délelőtti 9 órákor a kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény át szolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Gyulafehérvárt, 1893 évi május hó 26-án.
A kivonat hitelül Imreh József kiadó.

Sz. 2040—1893 tkvi.

110 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak German Vasilie a Gavrilae metesdi lakos végrehajtást szenvedők elleni 43 fnt 68 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a metesdi 154 szíjtkvben A + 1—29 rsz. 531. 1387. 1499. 1500. 1504. 1618. 1907. 2000. 2081. 2122. 2127. 2128. 2173. 2273. 2375. 2380. 2376. 2378. 2446. 2463. 2494. 2527. 2528. 2544. 2630. 2787. 2821. 2860. 2868. 2870. 2872. 2873. 2874. 2877. 2879 2880. 2885/1. 2900. 2901. hrsz. German Vasilie Gavrilae 1/2 rész jutalékára összesen 1920 fnt. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1893. évi október hó 2-ik napjának d. e. 9 órákor Metesd község házában megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 10% -át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó-én 3333. sz. a. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 § értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól. Gyulafehérvárt 1893 évi június hó 6-án.

A kivonat hitelességét igazolja
Imreh József kiadó.

Sz. 1927—1893 tkvi.

108 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Albu Ilia lui Gligor kufalvi lakos végrehajtást szenvedők elleni 59 fnt 92 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyekben a kufalvi 84 szíjtkvben A + 1—4 8—14 rsz. 120/2 121/1 794 893 931 1251 3575 5505 5533 6074 6077/2 6764 6789 hrsz. ingatlanokra összesen 524 fnt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlan 1893 évi október hó 3-ik napjának d. e. 9 órákor Kufalva község házában megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 10% -át készpénzben, vagy az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 § értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól. Gyulafehérvárt 1893 évi május hó 26-án.
A kivonat hitelességét igazolja. Imreh József, kiadó.

ZACHERLIN

A legbecsesebb szer minden féle rovarok ellen.

Az igazi és csodálatosan ható „Zacherlin“ jelei ezek:

1. A bepecsételt palaczk. 2. A „Zacherl“ név.

A palaczkok ára: 15 kr., 30 kr., 60 kr., 1 fnt. A „Zacherl“ hintó 30 kr.

Kapható:

Gyulafehérvár: Frölich Gyula, Szentgyörgyi M. gyógyszer, Jakabfy Albert, Nagy József.

Abrudbányán: Molnár Árpád.

Bálásfalván: Salmen J., Schiszl Károly, Simberger Salamon gyógyszer.

Nagy-Enyeden: Czirner J. József, Winkler János, Bisztricsány Lajos.

Mar.-Ujváron: Virág Tamás.

Piskin: Ferber János, Zeidner Gusztáv.

Szász-Sebesen: Binder Lajos gyógyszer, Schneider Vilmos gyógyszer, Ohnitz János, Gross J. János.

Szászvároson: Vlad Miklós gyógyszer, Zobel W. G., Németh János, Vallepa F.

48 6—6

Férfi s női betegségek,

mint bujakor, fekélyek, bőrkütegek: folyások és hólyag-
hurut, a legidültebb alakban is, **nem a közönséges,**
bosszadalmas befeccskendésekkel, hanem

irrigáció által saját készülékeimmel

s új gyógy módom szerint

vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is

alaposan s sikeresen

kezelteknek. Stricturák, az aggkórban fellépő vizelési ne-
hézségek; ágybeszennyezés, valamint nemí gyengeségre
párosult gerincezbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyítottak.

Orrfékelyek s az orrnak bedugulása, valamint a száj- s
ornak bűzösége az általam feltalált s több 100 esetben
kitűnő eredménnyel használt

orrcsapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyítottak.

Galandfergek, melyek a legerősebb kuráknak
ellenállottak, Németországban készült gyógyszeremmel
3 óra alatt gyökeresen eltávolítottak.

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész tudor, mftő-
s nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet”-nek rendelő
főorvosa s specialista 27 év óta.

Budapesten, Ó-utoza 5 sz. I. em. Rendel. d. u.

2—5-ig.

Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszerek-
ről is gondoskodom. 96 4—20

Sok pénzt

kereshetnek tisztességes és megbízható egyé-
nek törvényesen kiállított részletvek és sorsjegyek
elárúsítása folytán, kik bankházunkkal összekötte-
tésbe lépni akarnak.

**Üzletünk 25 év óta áll fenn szilárd
alapon.**

Magas jutalék vagy fix fizetés mellett.

Ajánlatok intézendők

betéti társaság

Dirnfeld-testvérek

bankházánál

Budapesten, Fürdő-utoza 4. sz. 99 2—5

Nagy választék. — Olcsó árak

BUTOR

Szolid készítmény, bámulatos olcsóárak.

NAGY VÁLASZTÉK.

Teljes berendezésnél ármérséklés.

Házassági kelengyek izléses kivitelben olcsóbb
mint bárhol.

Jelinek B. A. és fia

Budapest VII. Kerepesi ut. 8 sz. a Pannónia
szállodával szemben

Nagy választék. — Olcsó árak.

Brassói portland Es román cementet

kitűnő minőségben olcsó ár mellett ajánl

Jakabfy Albert.

94. 6—6.

Előfizetési felhívás!

A

PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A Pesti Napló Magyarországon a legolcsóbb, legértelmesebb és legszebben kiállított napilap.
Megjelenenik minden reggel legalább 16—24 oldal és délután 4—8 oldalnyi terjedelemben, föl-
vágva és lapjai egymásba ragasztva.

A **PESTI NAPLÓ** főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

ifj. Abrányi Kornél

A **Pesti Napló** szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország leg-
elesebb ujságíróit.

A **Pesti Napló** bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frissek,
eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és
mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. Bel és külföldi tözsdé
rovatai mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

Felelős szerkesztője:

Barna Izidor.

A **Pesti Napló** nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol miu-
dig a legkiválóbb írók neveivel találkozunk az olvasó.

Regényei és tárcái élénkek és érdekes olvasmányt nyújtanak.

A **Pesti Napló** minden vasárnap A gyermekszobának című rova-
tában Moka bácsi kedvelt meséit közli a gyermekek részére.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban 2 városnak a mo-
nografáját közli, mely örökös irodalmi becses bir és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, azok Magyarország városainak hű törté-
netét birják.

Előfizetési feltételek:

A **Pesti Napló** reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát
a teljes **Pesti Napló**-nak előfizetési ára **Budapesten** és a **vidéken** korán és pontosan házhoz juttatva,

az esti lap küldése nélkül;

Egész évre . . . 14 frt — kr.

Fél évre 7 frt — kr.

Negyed évre . . . 3 frt 50 kr.

Egy hónapra . . 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre . . . 18 frt — kr.

Fél évre 9 frt — kr.

Negyed évre . . 5 frt — kr.

Egy hónapra . . 1 frt 70 kr.

Naponként kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:

Egész évre . . . 18 frt. — kr.

Fél évre 9 frt — kr.

Negyed évre . . 4 frt 50 kr.

Egy hónapra . . 1 frt 60 kr.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 frt — kr.

Fél évre 10 frt — kr.

Negyed évre . . . 5 frt — kr.

Egy hónapra . . 1 frt 70 kr.

A **PESTI NAPLÓ** esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki más
ujságot járát és a megszokott ujságtól megválni nem akar az előfizethet a **PESTI NAPLÓ** e
lapjára 2 frt 30 krral.

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Ferenciek-tere, Bazárépület.

98 2—2.

Nyom. Papp Györgynél a püsp. lyc. könyvnyomában Gyulafehérvárt.